

13 Övergripande bilagor

13.1 Ekonomiska bilagor

Bruttokostnader

Verksamhetsområde	Utfall 2019	Budget 2020	Budget 2021	Förändring från år 2020					Totalt	
				Volym-förändring	Index-uppräkning	Kostnadsminskning	Övrigt			
Bruttokostnader										
Nämnd och staber	-19 737	-21 121	-21 543		-422					-422
Särskilt boende	-229 587	-235 608	-246 567	-8 610	-2 356			7		-10 959
Hemtjänst	-123 806	-124 274	-128 957	-3 440	-1 243					-4 683
Övrig äldreomsorg	-27 471	-28 067	-28 348		-281					-281
Admin äldreomsorg	-10 418	-12 263	-12 908		-245	-400				-645
LSS vuxna	-184 907	-187 143	-190 614	-1 600	-1 871					-3 471
Psykatri vuxna	-45 853	-46 475	-46 940		-465					-465
Admin vuxenstöd	-8 126	-10 121	-10 323		-202					-202
LSS barn	-24 248	-24 329	-24 972	-400	-243					-643
Övrigt barn och ungdom	-26 893	-27 135	-27 406		-271					-271
Admin barn och ungdom	-2 994	-3 584	-3 655		-72					-72
Personligt ombud	-2 752	-3 481	-2 651		-70	900				830
Totalt kostnader:	-706 792	-723 600	-744 885	-14 050	-7 742	500		7		-21 285

Intäkter

Verksamhetsområde	Förändring från år 2020							Totalt
	Utfall 2019	Budget 2020	Budget 2021	Volym-förändring	Index-uppräkning	Kostnadsminskning	Övrigt	
Nämnd och staber	0	0	0		0			0
Särskilt boende	44 069	41 088	41 499		411			411
Hemtjänst	14 647	14 122	14 263		141			141
Övrig äldreomsorg	5 996	5 590	5 646		56			56
Admin äldreomsorg	0		0		0			0
LSS vuxna	11 459	10 684	10 791		107			107
Psykiatri vuxna	3 443	3 210	3 242		32			32
Admin vuxenstöd	0	0	0		0			0
LSS barn	1 050	979	989		10			10
Övrigt barn och ungdom	994	927	936		9			9
Admin barn och ungdom	0		0		0			0
Personligt ombud	1 582	1 900	1 019		19		-900	-881
Totalt intäkter:	83 240	78 500	78 385	0	785	0	-900	-115

Anslag

Verksamhetsområde	Utfall 2019	Budget 2020	Budget 2021	Förändring från år 2020			Övrigt	Totalt
				Volym-förändring	Index-uppräkning	Kostnadsminskning		
Kostnads- och intäktslag								
Fyren	623 220	635 700	642 100	6 400	1,0%			
Trygghetsboende + träffpunkt	1 762 560	1 797 800	1 815 800	18 000	1,0%			
Aktivitetsbidrag träffpunkt	773 160	788 600	796 500	7 900	1,0%			
Hemtjänst Natt	7 971 300	8 130 700	8 212 000	81 300	1,0%			
Trygghetslarm	2 750 940	2 806 000	2 834 100	28 100	1,0%			
Ruffen	1 456 560	1 485 700	1 500 600	14 900	1,0%			
Matsal Äldreomsorg	27 948	28 500	28 800	300	1,1%			
Fixartjänst	236 640	241 400	243 800	2 400	1,0%			

Driftbudget 3 år

Verksamhetsområde	Utfall 2019			Budget 2020			Budget 2021		
	Kostnad	Intäkt	Netto	Kostnad	Intäkt	Netto	Kostnad	Intäkt	Netto
Driftbudget									
Nämnd och staber	-19 737	0	-19 738	-21 121	0	-21 121	-21 543	0	-21 543
Särskilt boende	-229 587	44 069	-185 518	-235 608	41 088	-194 520	-246 567	41 499	-205 068
Hemtjänst	-123 806	14 647	-109 159	-124 274	14 122	-110 152	-128 957	14 263	-114 693
Övrig äldreomsorg	-27 471	5 996	-21 475	-28 067	5 590	-22 477	-28 348	5 646	-22 702

Verksamhetsområde	Plan 2022 exkl priutv		Plan 2023 exkl priutv			
LSS barn	-25 597	1 009	-24 588	-26 237	1 029	-25 208
Övrigt barn och ungdom	-28 091	955	-27 137	-28 794	974	-27 820
Admin barn och ungdom	-3 728	0	-3 728	-3 803	0	-3 803
Personligt ombud	-2 704	1 039	-1 665	-2 758	1 060	-1 699
Summa	-762 945	79 952	-682 993	-781 446	81 551	-699 895

13.2 Bilagor peng, taxor och avgifter

Pengbilaga

Pengrelaterade verksamheter	Budget 2020		Budget 2021		Förändring	
	Budget 2020	Budget 2021	Belopp	Procent (%)	Belopp	Kommentar
Ersättning LSS stöd och service/dygn	1 370	1 384	14	1,0		
Ersättning LSS grupp-bostäder/dygn	2 282	2 305	23	1,0		
Ersättning SoL grupp-bostäder (psyk funk.)/dygn	1 914	1 933	19	1,0		
Ersättning LSS daglig verksamhet/heldag				0		
Nivå 1	422	426	4	0,9		
Nivå 2	628	634	6	1,0		

Pengrelaterade verksamheter			Förändring	
Nivå 3	915	924	9	1,0
Nivå 4	1 083	1 094	11	1,0
Nivå 5	1 228	1 240	12	1,0
Ersättning LSS korttidsvistelse/vardag				0
Nivå 1	1 599	1 615	16	1,0
Nivå 2	1 865	1 884	19	1,0
Nivå 3	2 222	2 244	22	1,0
Nivå 4	2 488	2 513	25	1,0
Nivå 5	3 109	3 140	31	1,0
Ersättning LSS korttidsvistelse/helgdag				0
Nivå 1	2 463	2 488	25	1,0
Nivå 2	2 870	2 899	29	1,0
Nivå 3	3 417	3 451	34	1,0
Nivå 4	3 827	3 865	38	1,0
Nivå 5	4 785	4 833	48	1,0
Ersättning LSS korttids-tillsyn Barn/år	155 341	156 894	1553	1,0
Ersättning LSS korttids-tillsyn Barn/år Solskiftesgården	115 003	116 153	1150	1,0

Pengrelaterade verksamheter			Förändring	
Ersättning personlig assistans	304,3	307	2,7	0,9
Ersättning ledsagning, avlösning LSS	304,3	307	2,7	0,9
Ersättning för arbete och sysselsättning för psykiskt funktionshindrade/pass	741	748	7	0,9
Ersättning hemtjänst				0
Ersättning Zon tårtort per utförd timme	404	408	4	1,0
Ersättning Zon landsbygd per utförd timme	471	476	5	1,1
Ersättning Zon glesbygd per utförd timme	570	576	6	1,1
Ersättning korttidsplatser	2 145	2 166	21	1,0
Ersättning dagverksamhet/pass	609	615	6	1,0
Ersättning särskilt boende LOV-utförare/dygn				0
Tomgångs- samt parboendeersättning	1 212	1 224	12	1,0

Pengrelaterade verksamheter			Förändring	
Vård- och omsorgs-sättning	1 934	1 953	19	1,0
Vård- och omsorgs-sättning demens	2 140	2 161	21	1,0
Ersättning särskilt boende LOU-utförare/dygn				0
Tomgångs- samt parboendeersättning	1 018	1 028	10	1,0
Vård- och omsorgs-sättning	1 718	1 735	17	1,0
Vård- och omsorgs-sättning demens	1 934	1 953	19	1,0

Taxor och avgifter

Taxor och avgifter	Förändring 2020-2021				
	Budget 2020	Budget 2021	Belopp	Procent (%)	Kommentar
Avgifter SoL				0	
Hemtjänst	244	247	3	1,2	
Ledsagning	244	247	3	1,2	
Dagverksamhet	779	787	8	1,0	
Omvårdnad vid korttidsboende*	2 125	2 146	21	1,0	

Skatt	2020	2021	Förändring 2020-2021
Taxor och avgifter			
Omvårdnad vid särskilt boende	2 125	2 146	21
Boendeavgift vid korttidsboende	2 183	2 205	22
Distribution av matlådor/leverans	61	62	1
Distribution av matlådor/Max månad	2 125	2 146	21
Måltider Görjansgården, Solhälla, Solgård- den, Solskiftet			0
kr/lunch	61	62	1
kr/middag	50	51	1
Frysta matportioner	45	46	1
Måltider dagverksamhet	74	75	1
Måltider korttidsboende och HVB	128	129	1
Måltider växelvärd övriga dagar	128	129	1
Måltider särskilt boende	3 823	3 861	38
Avgifter LSS			0
Korttidsvistelse måltider			0
Barn frukost	19	20	1
Barn lunch	43	44	1
Barn middag	43	44	1
Vuxen (från 19 år) frukost	24	25	1
Vuxen lunch	54	55	1
Vuxen middag	53	54	1

Skatt	2020	2021	Förändring 2020-2021
Taxor och avgifter			
Korttidstillsyn (fritids) mellanmål/månad	215	217	2
Korttidstillsyn (fritids) Barn lunch/portion	42	43	1
Korttidstillsyn (fritids) Ungdomar över 19 Lunch/portion lunch /portion	54	55	1
Boende LSS	1951	1971	20
Skolinternat	1951	1971	20
			0

1.3.3 Riktade bidrag

Typ av bidrag	Källa	Utfall 2019	Budget 2020	Prognos 2020	Budget 2021	Syfte med bidraget
Prio	SKL	1550				

1.3.4 Mål för verksamhetsutveckling

Nämndsmål

Inriktningsmål	Nämndsmål	Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Prognos 2020	Målnivå 2020	Målnivå 2021	Målnivå 2022	Målnivå 2023
Invånarna ska uppleva en professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service.	Nöjdheten med förvaltningens service och bemötande ska öka	NKI brukarundersökning	80 %		81 %	81 %	82 %		
		antal nya e-tjänster	1		1	1			
Österåker ska ha en ekonomi i balans	Nämnden ska redovisa en budget i balans vid bokslut	Budgetavvikelse i förhållande till utfall	0,6 %		2,3 %	0 %	0 %		
		Fastställd åtgärdsplan vid eventuell budgetavvikelse	100 %		100 %	100 %	100 %		
Österåker ska vara bästa skolkommun i länet	Antalet barn med problematisk skolfrånvaro ska minska	andel barn som erbjuds insats inom ramen för projektet	100 %		60 %	60 %	70 %		

Inriktningsmål	Nämndsmål	Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Prognos 2020	Målnivå 2020	Målnivå 2021	Målnivå 2022	Målnivå 2023
		"problematiskskolfrånvaro" som återgår till skolan							
Österåker ska erbjuda högsta kvalitet på omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning	Andelen omsorgstagare, som är nöjda ska öka	NKI hemtjänst	87 %		88 %	88 %	89 %		
		NKI äldreboende	80 %		81 %	81 %	82 %		
		Brukarenkäter inom funktionshinder (LSS gruppbostad)	79 %				81 %		
Österåker ska ha en trygg miljö	Personer som är utsatta för våld i nära relationer ska erbjudas stöd och hjälp	Andel av anställda (minst 1 år) som har grundutbildning inom våld	94 %		85 %	85 %	85 %		
		Andel anställda som har grundutbildning			30 %	30 %	30 %		

Inriktningsmål	Nämndsmål	Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Prognos 2020	Målnivå 2020	Målnivå 2021	Målnivå 2022	Målnivå 2023
Österåker ska sträva efter ett långsiktigt hållbart samhälle, där goda förutsättningar sättnings för mänskliga, miljön och natur att samverka	Vård- och omsorgsnämndens verksamhet ska drivas på ett för miljön hållbart sätt	Andel nya avtal som innehåller kommunens miljökrav (enligt kommunens miljösmål)	100 %		100 %	100 %	100 %		
Stark och balanserad tillväxt som är ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar	Tillgång till bostäder för vård- och omsorgsnämndens målgrupper för att täcka behovet	Andel yttanden som nämnden lämnat vid planering av nya bostäder och byggnation.	100 %		100 %	100 %	100 %		
		årlig boendeprognos	100 %		100 %	100 %	100 %		

Österåkers kommun
Socialförvaltningen

Datum: 2020-08-25

Plan för konkurrensprövning – Vård- och omsorgsnämnden 2021

Verksamhet	Typ av konkurrensprövning	Utförare/anmärkning
Äldreomsorg		
Särskilt boende – permanenta platser:		
Solskiftet (36 pl)	Entreprenad enl. LOU	Attendo
Enebacken (90 pl)	Entreprenad enl. LOU	AoO ansvar och omsorg
Vårdbo (24 pl)	Entreprenad enl. LOU	Attendo
Särskilda boenden i Österåker	LOV	Förenade Care Redolaris AB Humana omsorg Attendo
Särskilt boende – korttidsplatser inkl. växelboende:		
Enebacken (18 pl)	Entreprenad enl. LOU	AoO Ansvar och omsorg
Biståndsbedömd dagverksamhet:		
Vårdbo	Entreprenad enl. LOU	Attendo
Hörnan, Enebacken	Entreprenad enl. LOU	AoO Ansvar och omsorg
Träffpunkter:		
Fyren inkl. frivilligsamordnare	Ej konkurrensprövad	Kommunstyrelsen PU
Solhälla	Ej konkurrensprövad	Kommunstyrelsen PU
Görjansgården	Ej konkurrensprövad	Kommunstyrelsen PU
Solgården	Ej konkurrensprövad	Kommunstyrelsen PU

Verksamhet	Typ av konkurrensprövning	Utförare/anmärkning
Hemtjänst, ledsagning, avlösning:	LOV	Kommunstyrelsen PU Allegio Omsorg AB Ersta diakoni Olivia Hemtjänst AB Omsorgsfamiljen/Buhres AB Ro Omsorg AB
Nattpatrullen hemtjänst:	Ej konkurrensprövad	Kommunstyrelsen PU
Larmadministration trygghetslarm:	Ej konkurrensprövad	Kommunstyrelsen PU
Mat/kost:		
3 matsalar	Ej konkurrensprövad	Kommunstyrelsen PU
Matdistribution	Ej konkurrensprövad	Kommunstyrelsen PU
Fixartjänst:	Ej konkurrensprövad	Kommunstyrelsen PU
Anhörigstöd:		
Anhörigkonsulent, uppsökare och demenssjuksköterska finns inom socialförvaltningen		
Psykiatri		
Boende:		
Gruppbostad Skogstjällen SoL (7 pl)	Entreprenad enl. LOU	Attendo
Servicebostad Malvavägen LSS (8 pl)	Ej konkurrensprövad	Kommunstyrelsen PU
Enstaka platser HVB	Ramavtal enl. LOU	Ett antal leverantörer
Boendestöd:	LOV	Kommunstyrelsen PU Funkisgruppen AB
Träffpunkt Ruffen/Bryggan:	Ej konkurrensprövad	Kommunstyrelsen PU
Daglig sysselsättning:	LOV	Kommunstyrelsen PU Funkisgruppen AB
Kontaktpersoner:	Ej konkurrensprövad	Kommunstyrelsen PU

LSS

Verksamhet	Typ av konkurrensprövning	Utförare/anmärkning
Gruppboväder:		
Bergsätra (10 pl)	Ej konkurrensprövat	Kommunstyrelsen PU
Ljusterö (12 pl)	Ej konkurrensprövat	Kommunstyrelsen PU
Oppsätra (9 pl)	Ej konkurrensprövat	Kommunstyrelsen PU
Planett (4+2 pl)	Ej konkurrensprövat	Kommunstyrelsen PU
Norrgårdsv 35 Plan 2 (4 pl)	Ej konkurrensprövat	Kommunstyrelsen PU
Skonaren (6 pl)	Ej konkurrensprövat	Kommunstyrelsen PU
Skånsta (6 pl)	Ej konkurrensprövat	Kommunstyrelsen PU
Smedby (6 pl)	Ej konkurrensprövat	Kommunstyrelsen PU
Hantverkaren (6 pl)	Entreprenad enl. LOU	Olivia Omsorg
Enstaka platser	Ramavtal enl. LOU	Upphandlad tillsammans med NO-kommuner, flera leverantörer
Serviceboväder:		
Norrgårdsvägen	Ej konkurrensprövat	Produktionsstyrelsen
Runö Gård	Ej konkurrensprövat	Produktionsstyrelsen
Åkerspark	Entreprenad enl LOU	Nytida
Enstaka platser	Ramavtal enl LOU	Upphandlad tillsammans med NO-kommuner, flera leverantörer
Bostad med särskild service, barn:	Ramavtal enligt LOU	Upphandlad tillsammans med NO-kommuner, flera leverantörer
Daglig verksamhet i Österåker:	LOV	Kommunstyrelsen PU Funkisgruppen
Personlig assistans:	Det finns en lagreglerad valfrihet, den enskilda väljer själv utförare.	

Bilaga C till VoN budget 2021 plan 2022 – 2023

För den som inte kan/vill välja	Beslut i VON att inte konkurrenspröva	Kommunstyrelsen PU
Korttidsvistelse, korttidstillsyn:		
Solskiftet och Halo	Ej konkurrensprövad	Kommunstyrelsen PU
Enstaka platser	Ramavtal enl. LOU	Upphandlad tillsammans med NO-kommuner, flera leverantörer
Ledsagning, avlösning:	Ej konkurrensprövad	Kommunstyrelsen PU
Kontaktpersoner:	Ej konkurrensprövad	Kommunstyrelsen PU
Boendestöd SoL neuropsykiatri:	LOV	Kommunstyrelsen PU Funkisgruppen AB

2020-08-25

Plan för uppföljning Vård- och omsorgsnämnden 2021

Bakgrund

Kommunfullmäktige har antagit ett program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare på uppdrag från Österåkers kommun. Berörda nämnder ska upprätta en uppföljnings- och utvärderingsplan för den verksamhet som på nämndens uppdrag utförs av privata utförare. Denna plan ska även omfatta verksamhet i egen regi, som utförs av Kommunstyrelsens produktionsutskott.

Underlag för uppföljningar återfinns i lagstiftning, föreskrifter och allmänna råd samt kommunens egna styrdokument. För upphandlade verksamheter utgör avtal och förfrågningsunderlag underlag för uppföljningar. För verksamheter som drivs av Österåkers kommun Kommunstyrelsens produktionsutskott finns motsvarande beställningar.

Uppföljningen genomförs av två skäl. Det ena är att kontrollera att uppdrag utförs i enlighet med beställning/avtal. Det andra är att vara ett led i att utveckla verksamheten. Enligt bestämmelser i socialtjänstlagen och lag om stöd och service till vissa funktionshindrade samt i hälso- och sjukvårdslagen, uppnås kvaliteten i verksamheten när verksamheten följer de lagar som styr dem.

Avgränsningar

Planen omfattar inte metod för uppföljning av ärendehandläggning av nämnden där beslut fattas i enskilda personers ärenden. Inte heller omfattas de verksamheter som utförs av nämndens förvaltning (här har ansvarig chef uppföljningsansvar).

Vilka verksamheter följs upp?

- Den kommunala Kommunstyrelsens produktionsutskotts verksamheter som drivs efter beställning av Vård- och omsorgsnämnden
- Verksamheter vars drift är upphandlad enligt lag om offentlig upphandling (LOU)
- Verksamheter upphandlade enligt lag om valfrihetssystem (LOV)
- Verksamheter upphandlade enligt LOU med ramavtal
- Placeringar i verksamheter efter avtal utan föregående upphandling (individavtal)

Utförarmöten (uppföljningsmöten), verksamhetsbesök och fördjupad uppföljning

Varje utförare ska minst en gång per år få besök av beställaren. Utförarmöten ska genomföras minst två gånger per år. Fördjupad uppföljning var tredje år definieras i Kommunfullmäktiges program som en mer omfattande uppföljning av utföraren där verksamheten följs upp men också anhöriga eller brukare tillfrågas om sin nöjdhet.

Vård- och omsorgsnämnden uppfyller ovanstående genom att regelbundet (minst tre gånger per år) träffa utföraren på uppföljningsmöten med fastställd dagordning. Detta sker minst en gång per år i utförarens verksamhet. Mötena kan ske individuellt per utförare eller i större möten. Under dessa regelbundna möten följs verksamheten upp även avseende den fördjupade uppföljningen som beskrivs ovan. Fokusområden tas fram för samtliga verksamhetsområden i samband med planering för det kommande året. För år 2019 var fokus trygghet och för år 2020 blev fokus justerat till krisberedskap och hantering vid allvarlig smitta. Fokusområde väljs utifrån vad som är aktuellt inom verksamhetsområdet i kommunen eller i omvärlden.

Genom årligen återkommande nationella undersökningar genomförda av Sveriges kommuner och regioner (SKR) och Socialstyrelsen undersöks vad äldre och personer med funktionsnedsättning tycker om den omsorg som de tar del av. Resultatet av dessa undersökningar görs tillgängliga för nämnden.

Oanmälda besök

Beställaren kan göra oanmälda besök i verksamheten. Detta sker på förekommen anledning, t ex vid allvarliga klagomål, men kan också ske som en del av den sammanlagda uppföljningen.

Årlig inlämning av uppgifter

Årligen lämnar utförarna in verksamhetsplan för kommande år och verksamhetsberättelse för det gångna året, liksom patientsäkerhetsberättelse där det är aktuellt. Utförarna är genom avtal förbundna att lämna uppgifter i samband med nationella undersökningar (se ovan).

Synpunkter och klagomål samt missförhållanden

Synpunkter och klagomål som handläggs hos utföraren redovisas per halvår till förvaltningen och vidare till nämnd. Utförarna ska informera socialförvaltningen om rapporterade missförhållanden (lex Sarah och lex Maria) samt utredning, beslut och eventuell anmälan till Inspektionen för vård och omsorg.

Individuppföljning

Biståndshandläggarna har ansvar för planering och uppföljning av insatser till enskilda. Beslut om insatser följs upp minst en gång per år och dokumenteras. När nämnden placerar personer hos utförare utan föregående ramavtalsupphandling är handläggarens uppföljning av placeringen tillsammans med en ekonomisk kontroll av utföraren den uppföljning som genomförs.

Ekonomisk kontroll av utförare

I samband med upphandling, före avtalstecknandet, kontrollerar upphandlingsenheten att leverantören klarar angiven kreditvärdighet och ställda krav i upphandlingen. Ekonomiavdelningen kontrollerar vid registrering av nya leverantörer och därefter löpande, att leverantören innehar F-skattsedel samt att inga krav föreligger hos kronofogden. Vid avvikelse meddelas detta till upphandlingsenheten som då följer upp leverantören.

Fyra gånger per år gör upphandlingsenheten en kontroll av alla avtalade leverantörer i CreditSafe för att säkerställa att ställda krav avseende skatte- och avgiftsskyldighet fullgörs.

Kontroll av giltigt tillstånd

Minst en gång per år kontrolleras att de privata utförare som utför verksamhet åt nämnden har giltigt tillstånd från Inspektionen för vård och omsorg (gäller verksamheter som är tillståndspliktiga).

Återkoppling till allmänheten

Resultat som redovisas till nämnden ska göras tillgänglig för allmänheten i en lätthanterlig form. Det är staben i samarbete med kommunikationsenheten som ansvarar för detta.

Återkoppling till Vård- och omsorgsnämnden

Resultatet från årets uppföljningar dokumenteras och rapporteras till nämnden i en sammanställning en gång per år. Därtill lämnas en kort redovisning av uppföljningsarbetet i nämndens delårs- och helårsbokslut. Staben ansvarar för detta.

Ansvar för uppföljningar av privata utförare

Till denna plan finns rutiner där det framgår vem/vilka som har ansvar för att uppföljningarna genomförs. Det är socialförvaltningens stab som ansvarar för arbetet med verksamhetsuppföljning av privata utförare inom socialtjänstens verksamhetsområde.

2020-08-25

Bilaga till verksamhetsplan Vård- och omsorgsnämnden år 2021

Boendeprognos för Vård- och omsorgsnämndens målgrupper, år 2021 och framåt

Bakgrund

Syftet med boendeprognosen är att ge ett underlag för kommunen i planeringen av den framtida försörjningen av bostäder för de kommunmedborgare som omfattas av rätten att via socialtjänsten få stöd med sin boendesituation. Detta gäller särskilt boende för äldre, bostad med särskild service för personer med funktionsnedsättning, samt övriga bostäder förmedlade enligt socialtjänstlagen (SoL) eller lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Det är Kommunstyrelsen som har ansvar för den övergripande planeringen i kommunen och som är kommunens ledningsorgan avseende lokalplanering.

Bostad för personer med psykisk funktionsnedsättning

I Österåkers kommun finns en gruppboende för personer med psykisk funktionsnedsättning med sju platser. Det finns en serviceboende enligt LSS för personer med psykisk funktionsnedsättning med åtta platser. Utöver det köper Vård- och omsorgsnämnden motsvarande ca 12 heldygnsplaceringar hos andra utförare utspridda i landet (fördelade på HVB och bostad med särskild service). Någon volymökning utöver befolkningsökningen beräknas inte uppstå. Med tanke på de små volymerna finns naturliga växlingar i antalet köpta platser.

Tabell HVB Vuxna, Bostad med särskild service (extern), Bostad med särskild service (intern) samt prognos för åren 2021-2026

Årtal	HVB Vuxna extern	Bostad extern*	Bostad intern**	Bostad intern LSS	Totalt
2012	22			8	30
2013	23			8	31
2014	25		6	8	39
2015	17		7	8	32
2016	19		7	8	34
2017	15	5	7	8	35
2018	15	6	7	8	36
2019	15	6	7	8	36
2020	8	4	7	8	27
2021					30
2022					30
2023					30
2024					30
2025					30
2026					30

* särredovisas från HVB vuxna fr o m år 2017

** Skogstäppan öppnades hösten 2013 med fem platser som sedan utökades till sju

2020-08-25

Bilaga till verksamhetsplan Vård- och omsorgsnämnden år 2021

Utfallet t o m juni 2020 visar en nedgång i antalet placerade personer i HVB och bostad med särskild service. Vissa indikationer finns på att en del av nedgången förklaras av effekter kopplade till utbrottet av covid-19 och medföljande avvaktande beteende vad gäller ansökningar. Delvis bedöms dock nedgången vara beständig då andra lösningar för brukares behov av stöd prioriteras. I huvudsak avses eget boende med boendestöd, samt vid behov, kortvariga insatser på HVB. Dessutom finns en del brukare boende i HVB alternativt särskilt boende som är äldre och där placeringarna kommer att avslutas naturligt utan att ersättas av nya brukare. I dagsläget bedömer Vård- och omsorgsnämnden inte att det behöver tillkomma fler boendeplatser inom kommunen för målgruppen:

Bostad enligt LSS för personer med funktionsnedsättning

I kommunen finns inom Vård- och omsorgsnämnden 12 bostäder med särskild service i form av grupp- och servicebostäder enligt LSS. (Malvavägens LSS-servicebostad hanteras under avsnitt Bostad för personer med psykisk funktionsnedsättning).

Behovet av tillkommande grupp- och servicebostäder bedöms vara något mindre än bedömningen redovisad tidigare år. Det finns flera orsaker till detta. En är att färre personer än tidigare beviljas insatsen servicebostad på grund av ny rättspraxis. En annan är att flera personer boende i kommunens grupp- och servicebostäder har avlidit under senare tid.

I juni 2020 finns 18 brukare placerade i grupp- eller servicebostad i externa verksamheter, dvs ej entreprenad eller egen regi. Av dessa är cirka hälften möjliga att erbjuda plats inom kommunen om tillgång till bostäder fanns. Cirka hälften bor i boenden med en typ av specialistkompetens eller förutsättningar som gör att de inte bör erbjudas annat alternativ. Utöver de 18, finns elva personer boende i en servicebostad inom kommunen driven av en privat aktör. Vård- och omsorgsnämnden köper samtliga platser i verksamheten, och någon förändring av detta bedöms inte behövas.

Tillgången till bostäder i servicebostad fungerar huvudsakligen väl genom att det i den insatsen finns en naturlig rörlighet med brukare som flyttar in och ut.

Tillgången till bostäder i grupp- och servicebostad inom kommunen bedöms vara otillräcklig. Omsättningen på hyresgäster är generellt sett låg, men under det gångna året har flera avflyttningar pga. dödsfall skett. Dessa så kallade tomma platser erbjuds personer med grupp- och servicebostadsbeslut, varmed antalet som väntar på verkställighet är lågt. Det tillkommer mellan tre och tio nya bifallsbeslut för grupp- och servicebostad varje år. Flera äldre grupp- och servicebostäder behöver renoveras eller ersättas med nya lokaler då befintliga lokaler inte helt uppfyller kraven på bostadens utformning avseende kök och badrum, sov- och rekreationsutrymmen samt tillgänglighet. Detta gäller framförallt Bergsättra och Smedby grupp- och servicebostad.

2020-08-25

Bilaga till verksamhetsplan Vård- och omsorgsnämnden år 2021

Platser hos externa utförare, avtal per individ 2020 juni: 29
 Platser hos externa utförare, entreprenadupphandlade 2020 juni: 13 (6+7)
 Platser hos kommunens regi, beställda av nämnden 2020 juni: 85 (54+31)
 Siffror inom parantes avser gruppboestad resp. serviceboestad.

Tabell Historisk utveckling av insatsen bostad enligt LSS samt prognos 2021-2026 (exkl. Malvavägen och särskilt anpassad bostad)

Årtal (juni)	Antal brukare*	Prognostiserat behov	Behov av ersättningsplatser gruppboestad*
2010	104		
2011	111		
2012	108		
2013	109		
2014	117		
2015	119		
2016	125		
2017	131		
2018	130		
2019	134		
2020		134	
2021		140	10
2022		143	6
2023		146	
2024		149	
2025		152	
2026		155	

**Exkl. Malvavägen 8 platser, detta i enlighet med SCB-statistiken. Viss differens kan uppstå pga. icke verkställda biståndsbeslut*

*** Planering/ beslut för detta finns ej, utan enbart behovet beskrivs här*

Prognosen baseras på befolkningsutveckling och kända faktorer i kommunen. Exempel på kända faktorer är brukare som finns inom personkretsen och som aviserat att de avser att ansöka om insatsen bostad, ungdomar som har andra LSS-insatser och omfattande behov.

Vård- och omsorgsnämnden har år 2018 gjort en framställan till Kommunstyrelsen angående byggnation av en gruppboestad med sex lägenheter utifrån aktuellt behov. Det finns ett beslut fattat om att en ny gruppboestad ska uppföras på en tomt i Runö. Under 2019 har en privat driven gruppboestad öppnat i Kvisslingby, denna säljer platser till Österåker såväl som till andra kommuner. Österåker köper platser via individavtal när behov inte kan tillgodoses via upphandlade ramavtal. En privat driven gruppboestad har också öppnat i Hackstaområdet centralt i Österåker.

Särskilt boende för äldre

Behovet av särskilt boende i maj 2020 var 270 platser. Vård- och omsorgsnämnden förfogar över 150 platser i särskilt boende, med det menas att kommunen har

2020-08-25

Bilaga till verksamhetsplan Vård- och omsorgsnämnden år 2021
hyresavtalet, förfogar över alla platser, och beslutar om upphandling av verksamheten. Inom kommunen finns ytterligare 216 platser på särskilda boenden med vilka nämnden har avtal enligt LOV. Utförarna för de särskilda boendena (LOV) har avtal med andra kommuner och säljer sina platser även dit, företrädesvis till Täby, Stockholm och Danderyd. Ingen volymgaranti för nämndens räkning finns i avtalen enligt LOV.

Tabell Placeringar från Österåkers kommun i särskilt boende för äldre i maj 2020

	Totalt antal platser	Placerade maj 2020
Solskiftet LOU	36	33
Enebacken LOU	90	75
Vårdbo LOU	24	23
Delsumma	150	131
Smedbygården LOV	56	28
Muskötvägen LOV	66	47
Norrgårdshöjden LOV	54	34
Kantarellvägen LOV	40	21
Delsumma	216	130
Övriga externa	0	9
Totalt	366	270

I maj 2020 har ansökningar till särskilt boende för äldre minskat och den minskningen har varit bestående över sommaren. Detta relateras till situationen kring covid-19. Alla brukare med bifallsbeslut får sina beslut verkställda men tiden för verkställighet kan variera något. I augusti 2020 finns ledig kapacitet i kommunen.

Prognosen visar en ökning i behovet under det kommande två åren med drygt 15 platser och därefter en ökning under fem år med ca 25 platser per år. Det är framför allt personer som är 80 år och äldre som får behov av särskilt boende. I Österåker har andelen varit relativt konstant under många år och legat på i snitt 10,8 % de senaste tre åren. Övriga kommuner inom Stockholms län ligger något högre med ett snitt på 12-13% (Källa Kolada N 23801). För åldersgruppen 65-79 år har ca 1,0 % varit i behov av särskilt boende de senaste tre åren.

Tabell Prognos för det framtida behovet av särskilt boende för äldre

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Prognos	280	296	317	341	368	394	419	438	456	471	483

Tabell Utfall per 31 december särskilt boende 2008-2019

	2008	2010	2012	2014	2016	2017	2018	2019
Utfall	198	199	198	200	227	251	279	274

2020-08-25

Bilaga till verksamhetsplan Vård- och omsorgsnämnden år 2021

Österåker har slutit en överenskommelse med ett antal kommuner inom Stockholms län som trädde i kraft den 1 juli 2019 som reglerar situationen när en äldre vill flytta till ett särskilt boende i en annan kommun. Denna överenskommelse innebär att hemkommunen förbinder sig att dels utreda behovet om särskilt boende samt att behålla kostnadsansvaret vid bifallsbeslut och köpa platsen i en annan kommun om individen så önskar. I nuläget att säljer Österåker fler platser i särskilt boende till andra kommuner än antalet man köper inom länsöverenskommelsen.

Vid öppnande av nya särskilda boenden i kommunen har nämnden tidigare sett en ökning av ansökningar från personer som inte är bosatta inom kommunen. Detta bedöms inte ske i samma utsträckning fortsättningsvis, dels då länsöverenskommelsen finns och dels då det inte bedöms finnas något uppdämt behov av särskilt boende i kommunen.

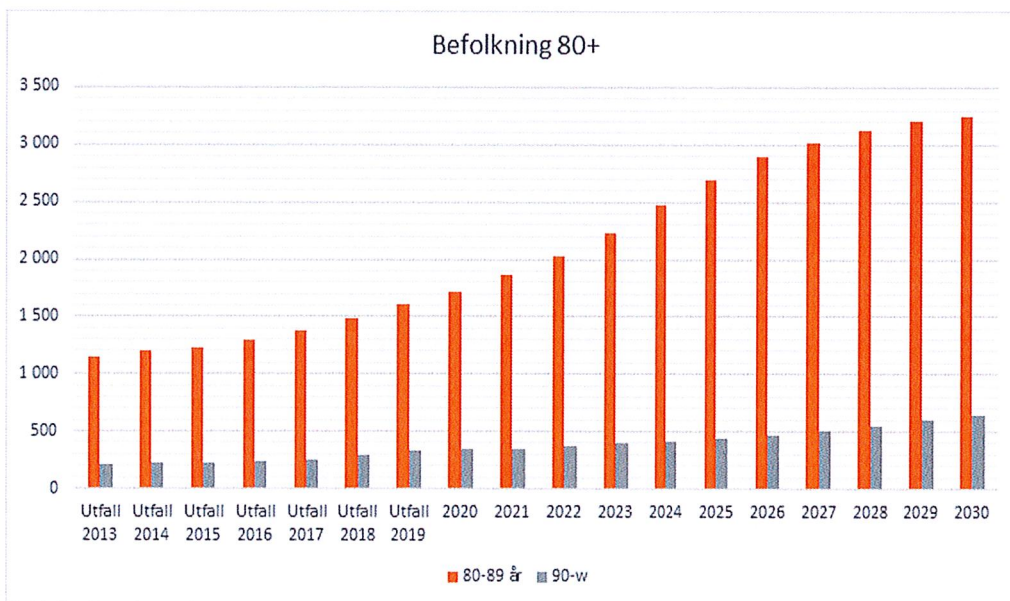
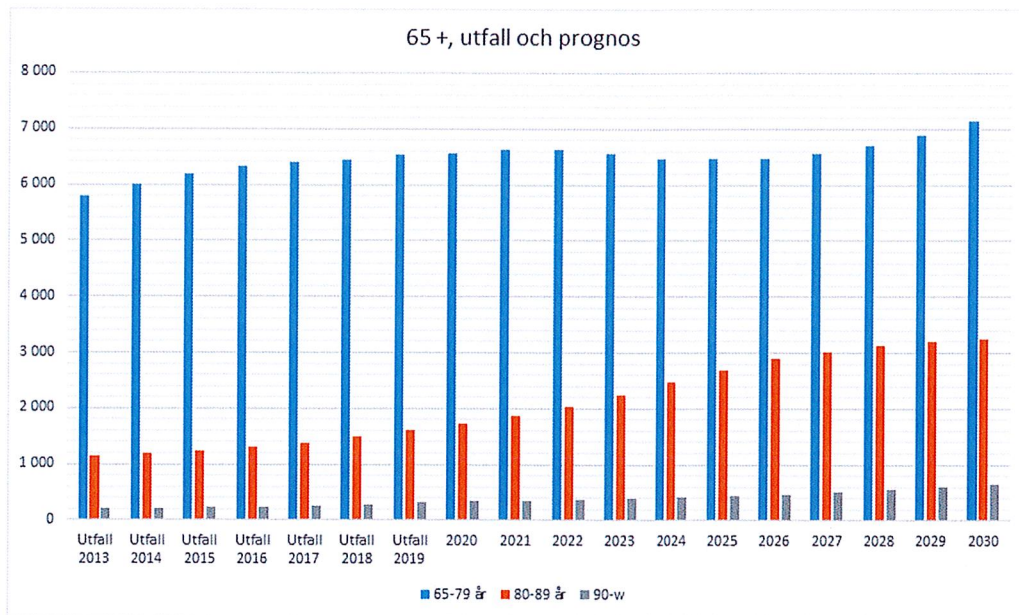
En viss andel av de med behov av särskilt boende för äldre har behov som kräver speciell kompetens. I maj 2020 köps 9 platser utanför kommunen av det skälet. Det är inte ekonomiskt eller kompetensmässigt möjligt att tillgodose dessa typer av behov på boenden inom kommunen då volymerna är små.

Slutsatsen är att det finns platser i särskilt boende inom kommunen som teoretiskt kan täcka nämndens behov under de kommande fyra-fem åren. Det är dock rimligt att anta att utförarna kommer att fortsätta sälja platser till andra kommuner varför nybyggnation behöver ske. Det finns privata omsorgsföretag och byggföretag som undersöker olika möjligheter inom kommunen. Det projekt som har kommit längst är äldreboendet Villa Näs med 60 platser (Vardaga inom LOV) planerat vid Täljöviken. Planerad preliminär inflyttning andra kvartalet 2021. Armada har på uppdrag av Kommunfullmäktige upphandlat byggnation av ett särskilt boende med tio platser på Ljusterö vid Görjansgården. Boendet beräknas stå klart i april 2021. Utöver det finns möjliga projekt t.ex. vid golfbanan vid infarten till Åkersberga.

2020-08-25

Bilaga till verksamhetsplan Vård- och omsorgsnämnden år 2021

Befolkningsutvecklingen Österåker utfall från 2013 och prognos fram till 2030

2020-08-25

Bilaga till verksamhetsplan Vård- och omsorgsnämnden år 2021

	65-79 år	80-89 år	90-w	65+	80+	Total Kommunen
Utfall 2013	5 791	1 142	211	7 144	1 353	40 495
Utfall 2014	6 001	1 197	219	7 417	1 416	41 180
Utfall 2015	6 188	1 228	222	7 638	1 450	42 130
Utfall 2016	6 336	1 296	240	7 872	1 536	43 293
Utfall 2017	6 406	1 373	248	8 027	1 621	44 130
Utfall 2018	6 450	1 485	290	8 225	1 775	44 831
Utfall 2019	6 546	1 601	325	8 472	1 926	45 574
2020	6 570	1 717	345	8 632	2 062	46 471
2021	6 621	1 859	352	8 832	2 211	47 526
2022	6 625	2 026	376	9 027	2 402	48 360
2023	6 573	2 231	399	9 203	2 630	49 431
2024	6 477	2 474	419	9 370	2 893	50 641
2025	6 473	2 690	440	9 603	3 130	51 871
2026	6 474	2 890	472	9 836	3 362	53 396
2027	6 556	3 020	508	10 084	3 528	54 912
2028	6 710	3 131	552	10 393	3 683	56 473
2029	6 898	3 205	602	10 705	3 807	57 945
2030	7 137	3 250	644	11 031	3 894	59 401

Källa: SCB samt kommunens befolkningsprognos för 2020. Tabellerna avser befolkningen per 31 december årligen.

2020-08-25

Bilaga till verksamhetsplan Vård- och omsorgsnämnden år 2021

Definitioner och avgränsningar

SoL – Socialtjänstlagen

LSS – Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade

Gruppbostad – bostad med närhet till och tillgång till personal dygnet runt (långvarigt behov)

Servicebostad – bostad med tillgång till personal dygnet runt (långvarigt behov)

HVB – hem för vård och boende (kortvarigt behov)

Brukare – person som efter biståndsbeslut har fått insatsen bostad beviljad

Entreprenadavtal – upphandling enligt lag om offentlig upphandling, där nämnden har förfoganderätt över lokaler och innehåll i verksamheten

Egen regi – verksamhet som bedrivs i kommunal regi av Kommunstyrelsens produktionsutskott.

LOV – lagen om valfrihetssystem (ingen platsgaranti)

LOU – lagen om offentlig upphandling

Bostäder som berörs i denna prognos är bostäder med hyreskontrakt, dvs där brukaren har hyresavtal med Österåkers kommun eller annan aktör efter biståndsbeslut av Vård- och omsorgsnämnden. Undantag är personer som bor på HVB, där en avgift tas ut av den enskilde istället för hyra.

Kommunens ansvar

Enligt bostadsförsörjningslagen (SFS 2000:1383 med tillägg SFS 2002:104) ska varje kommun planera bostadsförsörjningen i syfte att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och för att främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs. Lagen innebär att kommunen ska ha en strategi för bostadsbyggandet och för hur olika typer av boende ska utvecklas. Vid planeringen ska hänsyn tas till geografisk placering, service och kommunikationer, tillgänglighet och målgrupp. Graden av modernitet i befintligt bostadsbestånd ska också beaktas. Vid planering av nya bostäder riktade till specifika målgrupper ska hänsyn tas till att de ska vara integrerade på ett naturligt sätt i nya bostadsområden. De boende ska inte bli isolerade utan ska på ett enkelt sätt kunna delta i samhällslivet. Socialnämnden, eller motsvarande, har enligt socialtjänstlagen som uppgift att medverka i samhällsplaneringen och delta i arbetet för att en god samhällsmiljö skapas för alla medborgare. Detta innefattar en skyldighet att främja den enskildes rätt till arbete, bostad och utbildning. Det finns också ett särskilt ansvar för boende för vissa grupper som möter svårigheter i sin livsföring.